

№. 597/15.01.2024

Universitatea din Petroșani
Facultatea de Științe
Departamentul de Științe Socio-Umane

Proiect managerial

de dezvoltare instituțională pentru susținerea candidaturii
la funcția de director al Departamentului de Științe Socio-Umane
pentru legislatura 2024-2029

Lect. univ. dr. Prodanciuc Robert

Petroșani, ianuarie 2024

Motto:

„Să faci același lucru în mod repetat și să te aștepti să
obții rezultate diferite este definiția **nebuniei**”

Albert Einstein

Argument

În proiectul managerial de față prezint modul în care văd situația Departamentului de Științe Socio-Umane și modalitatea în care aceasta poate fi ameliorată.

Am luat decizia de a candida pentru această poziție datorită unor considerente care țin de pregătirea profesională și de experiența acumulată până acum în domeniul managementului, în general și prin implicarea în activitățile Departamentului, în special. Astfel, pregătirea profesională constă în absolvirea studiilor universitare cu licență în domeniile sociologiei și asistenței sociale, studiile masterale au vizat domeniul managementului organizațiilor și al resurselor umane, iar titlul de doctor a fost obținut tot în domeniul sociologiei.

Un alt considerent care susține candidatura mea la această poziție este experiența de muncă anterioară angajării în învățământ care a constat în activitatea în echipe complexe. Aceasta mi-a dezvoltat capacitatea de cooperare cu persoane care aveau activități diverse, dar complementare. În plus, am avut ocazia de a colabora cu persoane din alte țări și culturi. Acest lucru mi-a permis lărgirea orizontului de cunoaștere și adecvarea modalităților de a relaționa cu persoane cu statusuri sociale diverse.

Încă de la angajarea în Universitatea din Petroșani, din martie 2007, am fost implicat în luarea deciziilor, cât și în implementarea acestora la nivelul Departamentului. Consiliile succesive aflate la conducerea Departamentului mi-au încredințat sarcini semnificative care au vizat atât activități executive, cât și decizionale.

De asemenea, consider că și experiența acumulată, până acum, din pozițiile și funcțiile deținute mă recomandă pentru preluarea atribuțiilor de management al Departamentului de Științe Socio-Umane: Prodecan al Facultății de Științe, Director al Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră și Director adjunct al Departamentului de Științe Socio-Umane.

Nu în ultimul rând, coordonarea majorității programelor gestionate de către DSSU: Sociologie – licență, Politici de protecție Socială – Master și Programul de Formare Psihopedagogică (recent reacreditat după pierderea dreptului de organizare a admiterii), consider că sunt dovezi ale implicării mele active în susținerea activității curente și viitoare a DSSU.

Pe de altă parte, aptitudinile, abilitățile și calitățile personale consider că mă recomandă pentru ocuparea acestei poziții. În această ordine de idei, menționez că am competențe atestate în domeniile limbii engleze și de utilizare a calculatorului. În plus, consider că sunt o persoană integră, capabilă de a mă integra în diverse echipe, cu calități de lider, pot coopera atât pe orizontală cât și pe verticală, sunt un bun comunicator, dispun de rezistență atât la efort fizic, cât și intelectual, respect regulile, sunt onest, îndeplinesc sarcinile pe care mi le-am asumat și tratez pe toată lumea cu respect.

Analiza situației Departamentului

Pentru diagnoza situației Departamentului, în momentul actual, recurg la analiza SWOT.

Puncte tari

Departamentul de Științe Socio-Umane al Facultății de Științe din cadrul Universității din Petroșani beneficiază de situarea într-un centru universitar de tradiție. În egală măsură, predarea științelor sociale are o tradiție îndelungată în cadrul acestui așezământ de învățământ superior. De asemenea, aici au fost realizate și publicate studii de teren interesante, a căror rezultate au stârnit interesul comunității științifice la nivel național și nu numai. De multe ori, aceste studii au fost utilizate pentru a fundamenta decizii sociale și respectiv politice.

Departamentul de Științe Socio umane este constituit dintr-un colectiv de specialiști de valoare recunoscută nu doar la nivel național. Ca dovadă a acestui fapt, stau mărturie citările lucrărilor realizate de membrii colectivului Departamentului, în lucrări realizate de autori străini. De asemenea, în cadrul corpului didactic al Departamentului își îmbină activitatea, în mod armonios, specialiști formați în centre universitare de prestigiu. Un alt aspect al diversității, care constituie un avantaj al acestui Departament, este că experiența profesională a cadrelor didactice cu vechime în domeniul educației se împletește consonant cu elanul specific cadrelor didactice tinere.

O altă caracteristică a colectivului didactic din Departamentul nostru este relaționarea activă cu colective similare ale altor departamente din centre universitare din țară și străinătate. Aceste legături de cooperare interinstituționale naționale și internaționale facilitează schimbul de informații științifice de actualitate și de bune practici. Relațiile dintre specialiștii noștri și comunitatea științifică arată racordarea la tendințele științifice moderne ale domeniilor specifice titularilor Departamentului.

Puncte slabe

În ultima vreme se poate constata scăderea numărului de studenți care se înscriu la programul de studii: Sociologie și respectiv la programul masteral de Politici de Protecție Socială. Cauza acestei situații consider că este slaba cunoaștere din partea absolvenților de liceu și a părinților acestora a posibilităților oferite de profesionalizarea în domeniul sociologiei. Consecința continuării tendinței actuale ar fi desființarea acestui program de studii. Ca implicații, în continuare, ar fi scăderea drastică a numărului de ore ale membrilor Departamentului nostru, lucru acutizat de faptul că programul de master este în același domeniu ca și programul de licență.

În cadrul Departamentului de Științe Socio-Umane există un număr insuficient de cadre didactice. De asemenea, modul în care se distribuie cadrele didactice existente după nivelul

funcției didactice ocupate este inadecvat. În acest sens amintesc existența unui singur cadru didactic încadrat pe post de profesor universitar, insuficiența gravă a personalului încadrat pe post de conferențiar universitar și inexistența personalului încadrat pe post de asistent universitar.

Datorită modului de formare al Departamentului prin fuziunea celor trei foste catedre, s-au creat premisele unui colectiv relativ eterogen. În plus, s-a creat o diferențiere artificială între cadrele didactice care au mai multe ore la programul de studii Sociologie și cadrele care au majoritatea normei la programul de studii Asistență socială. Cu toate că, în ultima perioadă, tensiunile manifeste s-au redus, atât ca intensitate, cât și ca frecvență, ele continuă să rămână contraproductive, atât procesului educațional, cât și mediului academic și de cercetare științifică, fiind destul de complicată crearea unui colectiv lipsit de tensiuni. Aceste tensiuni fac ca programele de studii ale DSSU să fie puțin atractive față de programele gestionate de alte Departamente și/sau Facultăți.

Relațiile cu forurile superioare reprezentate de conducerea facultății și a universității au fost sinuoase, existând momente când comunicarea nu a fost realizată la un nivel optim.

În ceea ce privește nivelul de cunoștințe al absolvenților de liceu, care devin studenții noștri, s-a putut constata o degradare continuă a acestuia. S-a ajuns în situația în care bazele acumulate de aspiranții la statutul de student și eventual licențiat să nu mai constituie premise solide pentru a putea acumula cunoștințe profesionale durabile.

La ideea precedentă se adaugă și scăderea interesului studenților pentru dobândirea de cunoștințe teoretice și deprinderi practice.

Consecința directă a celor două idei anterioare este că studenții se află în situația de a reproșa caracterul prea teoretic al învățământului și lipsa aplicabilității cunoștințelor dobândite. Astăzi se uită că „*cel mai practic lucru este o teorie bună*”, după cum spunea psihosociologul american Kurt Lewin.

Un important punct slab îl constituie stilul de conducere laissez-faire, practicat la diverse niveluri manageriale specifice instituției, care a determinat pierderea interesului cadrelor didactice pentru implicarea în activitățile complexe specifice domeniului învățământului superior. Astfel, s-a ajuns ca foarte puține persoane să fie foarte intens implicate în rezolvarea problemelor generale ale Departamentului.

Oportunități

Una dintre marile probleme ale zonei Văii Jiului poate fi transformată într-o oportunitate pentru noi. Aici mă refer la posibilitățile materiale relativ reduse ale familiilor absolvenților de liceu. Acest lucru sporește atractivitatea ofertei noastre educaționale, datorită costurilor reduse.

O altă oportunitate utilizabilă în avantajul nostru este orientarea școlară și profesională deficitară din cadrul liceelor. Rezultanta este că viitorii absolvenți de liceu sunt nehotărâți în privința viitorului lor profesional. Aceasta este o potențială ușurare a activităților noastre de

recrutare de potențiali studenți și poate chiar de a scădea abandonul școlar al studenților noștri.

Datorită distribuției actuale a cadrelor didactice pe funcții didactice există posibilitatea promovărilor pe funcții superioare. Important este că în această situație interesul instituției coincide cu interesele membrilor Departamentului de a promova datorită necesității satisfacerii criteriilor ARACIS cu privire la distribuirea orelor pe funcții didactice în vederea reacreditării programelor de studii gestionate.

O caracteristică a corpului didactic, și anume dinamismul acestuia, îl face disponibil pentru dezvoltarea activităților extra-curriculare civice și culturale. Prin aceste activități, care inițial nu sunt atractive datorită lipsei de remunerație, se poate asigura viitorul pe termen lung al programelor de studiu ale Departamentului. Prin aceste activități se realizează creșterea conștientizării potențialilor studenți cu privire la existența ofertei educaționale și a conținutului activităților specialiștilor din domeniile pentru care se asigură pregătire. De asemenea, prin intermediul activităților extra-curriculare desfășurate împreună cu studenții, crește atractivitatea programelor noastre de studiu răspunzând și nevoilor de relaxare ale studenților într-un mod activ.

Nu în ultimul rând, multiplele oportunități de finanțare reprezentate de contracte, proiecte și granturi naționale și internaționale, pe care cadrele didactice ale Departamentului pot să le acceseze sau din care pot face parte ca membri din echipe, presupun atât oportunități de sporire a activității științifice și de promovare prin îndeplinirea standardelor minimale, cât și oportunități de sporire a veniturilor individuale lunare.

Amenințări

Cea mai importantă amenințare la adresa continuării existenței tuturor programelor educaționale gestionate de Departamentul nostru o constituie scăderea continuă a populației școlare. Amenințarea vizează atât programele de licență, cât și programul masteral. Acest fapt a generat deja desființarea unor clase din cadrul celor opt licee din Valea Jiului și reverberează în mod negativ și, din ce în ce mai pregnant și asupra activității Universității din Petroșani. Acest fenomen nu este doar local, ci el se manifestă la nivel național și internațional. Situația generată este că se ascute competiția între universități, facultăți și departamente pentru resursele limitate reprezentate de potențialii studenți. În plus, la această competiție se alătură și universitățile din străinătate care vin cu oferte atractive și cu burse pentru atragerea de studenți din România. O consecință indirectă a acestei situații este scăderea continuă a calității viitorilor studenți.

O altă amenințare importantă la adresa viitorului Departamentului o constituie scăderea interesului cadrelor didactice pentru cercetarea științifică și pentru promovarea profesională. Această degradare a interesului este generată de cheltuielile presupuse atât de realizarea de cercetări științifice serioase, cât și de promovarea rezultatelor acestor cercetări. De asemenea, promovarea profesională presupune cheltuieli individuale serioase și se realizează pe baza activității științifice. Ceea ce agravează situația și mai mult este că recuperarea investiției în promovarea profesională se realizează pe termen foarte lung

datorită creșterii salariale mici în comparație cu efortul și cu cheltuielile presupuse pentru aceasta.

O amenințare la adresa bunului mers al activităților Departamentului este mediul relațional din cadrul Departamentului nostru. Starea de tensiune este contraproductivă și proiectează o imagine negativă cu privire la Departament în mediul local și chiar cu reverberații mai largi. Dacă în structura Departamentului existau inițial subgrupuri specifice fostelor catedre, acum, tensiunile se acutizează la nivel interindividual indiferent de proveniența actanților.

În lipsa ameliorării relațiilor cu forurile superioare de conducere se poate ajunge la marginalizarea Departamentului și a membrilor săi din activitățile comunității academice. Pe lângă reducerea interesului de promovare a programelor noastre educaționale această perspectivă poate rezulta și în îndepărtarea Departamentului nostru din cadrul procesului decizional de la nivel macroinstituțional.

Continua îndepărtare a cadrelor didactice de studenții de la programele noastre de studii generează o răceală a relațiilor și indirect creează o relație impredictibilă și oarecum stresantă pentru studenți. Această posibilitate va reduce și mai mult promovarea pe care studenții noștri sunt dispuși să o realizeze în folosul nostru printre cunoștințele lor reale și/sau din mediul virtual. Fenomenul acesta este cumulativ, în sensul că răcirea relațiilor dintre profesori și studenți duce la o scădere a receptivității la problemele și nevoile studenților, care adâncește și mai mult prăpastia dintre actorii sociali menționați.

Cunoștințele potențialilor studenți cu privire la specificul profesional al domeniilor din oferta educațională a Departamentului nostru sunt cel mult limitate. Situația aceasta se datorează faptului că, în liceu, nu toate specializările studiază Sociologia, iar Asistența socială este cunoscută numai din apariția reprezentanților acestei profesii în mass-media. De asemenea, cunoștințele cu privire la posibilitățile de angajare ale absolvenților programelor noastre educaționale sunt eronate, deoarece se limitează doar la titlatura ad-litteram, când realitatea este că științele sociale oferă absolvenților poate cea mai mare flexibilitate pe piața forței de muncă.

Propuneri de ameliorare a situației Departamentului

În urma constatărilor surprinse în cadrul analizei SWOT consider că punctele slabe și amenințările nu trebuie abordate individual, ci mai degrabă o abordare integrată a lor este mai eficientă în cazul în care aceasta se realizează pe baza punctelor forte și a oportunităților utilizate în mod corelat.

Abordarea problemei celei mai mari și, de asemenea, a celei mai grave amenințări cu care se confruntă Departamentul nostru, și anume numărul redus de studenți de la programul de studii Sociologie consider că ar trebui tratată ca o carență de imagine. Pentru remedierea situației actuale cred că ar trebui declanșată o campanie susținută de marketing educațional

care să vizeze liceenii din clasele terminale, a XII-a, dar și din clasele a XI-a din toate liceele Văii Jiului, cu extensie, cel puțin, în vecinătățile apropiate; părinții acestora și implicarea studenților noștri în procesul de promovare, cu accent pe mediul online.

Pentru necesitățile de activități practice ale studenților noștri, dar și în vederea promovării specializărilor gestionate, consider că ar fi oportună demararea și/sau intensificarea unor activități extracurriculare, care să constea în organizarea de activități de tip cercuri prin care studenții să fie antrenați în desfășurarea de teste sociometrice la clasele a XII-a de la toate cele opt licee ale Văii Jiului și, în funcție de numărul studenților angrenați în aceste activități, eventuala extindere și la clasele a XI-a. Pentru realizarea acestor activități în liceele din Valea Jiului se vor încheia contracte de parteneriat.

De asemenea, voi încerca să stimulez parteneriatele pentru înlesnirea activităților de cercetare și, de asemenea, creșterea implicării în accesarea de fonduri pentru cercetare și dezvoltare și implicarea în echipele interdisciplinare din proiectele mari ale universității, precum consorțiile universitare europene.

Alte activități extracurriculare, care consider că ar putea atrage studenții sunt realizarea de excursii tematice în orizontul local, dar și extinderea lor la obiective specifice precum Muzeul Astra de la Sibiu sau Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței de la Sighetul Marmației.

Pentru ameliorarea relațiilor din cadrul Departamentului consider că trebuie utilizate cel puțin două abordări, și anume: realizarea unui test sociometric pentru evidențierea hărții relaționale din cadrul Departamentului și, de asemenea, organizarea de întâlniri informale regulate pentru facilitarea unei mai bune cunoașterii între colegi și a apropierii dintre noi.

Pentru reducerea cheltuielilor studenților, dar și pentru cadrele didactice din Departamentul nostru, consider oportună realizarea unei biblioteci virtuale specializate, care poate, cel puțin, să completeze biblioteca universitară și, respectiv, pe cea a Departamentului.

În ciuda dificultăților întâmpinate până acum, consider că realizarea unei reviste de științe socio-umane este oportună și voi sprijini activ această inițiativă. Consider că lucrările care vor fi cuprinse în această revistă vor fi selectate pe baza calității, indiferent de statutul autorului. Astfel, consider că revista ar trebui să fie deschisă atât cadrelor didactice, cât și doctoranzilor, masteranzilor și studenților, iar procesul de recenzie trebuie să fie serios.

Intenționez să stimulez intensificarea cercetării științifice, atât individuale, cât și în colaborare, a tuturor membrilor Departamentului, prin întocmirea de proiecte calendaristice pe care să și le propună fiecare membru al Departamentului, iar apoi verificarea îndeplinirii proiectelor propuse. Scopul acestei propuneri este stimularea promovării pe funcții didactice superioare, în vederea ameliorării structurii de personal al Departamentului nostru. De asemenea, consider că trebuie găsită o modalitate de promovare a rezultatelor deosebite ale colegilor, dar și ale studenților meritoși. Promovarea în mediul virtual consider că este cea mai oportună, și cea mai facil de realizat, cu costuri minime. Această promovare poate fi folosită și ca o platformă de interacțiune dintre studenți și cadre didactice.

O altă problemă care consider că trebuie abordată este absenteismul studenților de la ore, atât cursuri, cât și seminarii.

Consider, de asemenea, că este oportună actualizarea permanentă a planurilor de învățământ de la programele de studii gestionate de Departamentul nostru în vederea îmbunătățirii concordanței dintre cerințele pieței muncii și competențele absolvenților noștri.

Consider că directorul departamentului trebuie să promoveze mai intens interesele Departamentului, atât în mediul instituțional intern al Universității din Petroșani, cât și în mediul extern prin crearea de relații și colaborări active.

Concluzii

În prezentul proiect managerial am prezentat viziunea mea asupra situației de fapt a Departamentului de Științe Socio-Umane, a problemelor pe care eu consider că trebuie să le abordăm cu celeritate, în vederea ameliorării situației și pentru propășirea Departamentului nostru și a membrilor lui. Pentru realizarea acestor deziderate am prezentat și modalitățile practice pe care doresc să le implementez din poziția de director de departament. Propunerile realizate, consider că sunt sugestii aduse membrilor Departamentului, deschise amendării, îmbunătățirii, completării sau înlocuirii cu altele mai bune.

În acest context, doresc să adopt un stil de conducere democratic, cu ambele sale forme, atât consultativ, cât și participativ. În acest sens, doresc să discutăm în cadrul colectivului opțiunile individuale, în mod motivat, în vederea alegerii celor mai bune variante. De asemenea, doresc să implic toți membrii Departamentului în activitățile educaționale curriculare și extracurriculare, deoarece, în mare măsură, de reușitele activităților propuse consider că ține viitorul nostru și al Departamentului din care facem parte, prin accentuarea componentei de micromanagement specifică activităților managerului.

În cadrul Departamentului doresc să promovez echitatea, pentru asigurarea stabilității și a continuității activității Departamentului de Științe Socio-Umane, în contextul relativ imprevizibil caracterizat de schimbări dese (și nu întotdeauna inspirate) ale reglementărilor care ne guvernează funcționarea. Pentru obținerea reușitelor profesionale voi promova un climat de muncă dominat de spirit colegial și care vizează obținerea de performanță în toate activitățile întreprinse. Unul dintre pragurile instituționale care trebuie depășite este reacreditarea programelor de studii gestionate de Departamentul nostru, activitate în care doresc să implic cât mai mulți colegi pentru depășirea cu brio a acestui obstacol.

De asemenea, în cazul în care se consideră că este oportună dezvoltarea ofertei educaționale a Departamentului nostru, consider că trebuie discutată modalitatea concretă de realizare, împreună cu părțile pozitive și respectiv cele negative ale unei astfel de decizii, după care consider că trebuie demarate activitățile specifice, pentru a nu ajunge în situația de a avea prea puține ore de gestionat.

Doresc ca statul de funcții să se realizeze de comun acord, cu toți colegii, nu prin impunerea unor decizii nejustificate, ci prin consultări și eventuale negocieri, în funcție de necesitățile de moment.

O obligație a directorului de departament este reprezentarea departamentului și răspunderea în fața departamentului, a Consiliului facultății și a Decanului, dar consider că, în plus, directorul de departament trebuie să promoveze și să apere interesele legitime ale membrilor departamentului în fața structurilor de conducere superioare.

Petroșani,

15 ian. 2024

lect. univ. dr. Prodanciuc Robert

